

Roczna analiza stanu gospodarowania odpadami
komunalnymi

MIASTO ZAMBRÓW

ZAMBRÓW

2023

Wydział Gospodarki Komunalnej:

Wioleta Klimowicz

Zatwierdził:

Burmistrz Miasta Zambrów

Kazimierz Jan Dąbrowski

Kwiecień 2024 r.

Spis treści

1. Wstęp.....	4
2. Zagadnienia ogólne.....	5
2.1 Podstawa prawna	5
2.2 Gospodarowanie odpadami komunalnymi w Mieście Zambrów	6
2.3 Selektywna zbiórka odpadów komunalnych i stawki opłaty	7
2.4 Odpady komunalne odebrane i zebrane na terenie miasta Zambrów w 2022 r....	10
3. Analiza ilościowo-finansowa Systemu Gospodarowania Odpadami Komunalnymi....	13
3.1 Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych	13
3.2 Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi	14
3.3 Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi	14
3.4 Liczba mieszkańców	17
3.5 Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w imieniu których gmina powinna podjąć działania	18
3.6 Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy	18
3.7 Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych	18
3.8 Uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	19
3.9 Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy	24
4. Podsumowanie.....	24

1. WSTEP

Zgodnie z art. 9 tb ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r., poz. 399 t.j.) na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, podmioty zbierające odpady komunalne, informacji przekazanych przez prowadzących instalacje komunalne oraz na podstawie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych o czynnikach wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wójt, burmistrz lub prezydent miasta sporządza analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi obejmującą w szczególności:

- 1) możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- 2) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- 3) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- 4) liczbę mieszkańców;
- 5) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;
- 6) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- 7) ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- 8) uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych;

- 9) masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

Dane zawarte w analizie zostały opracowane na podstawie rocznego sprawozdania Burmistrza Miasta Zambrów z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi przekazywanego do Marszałka Województwa Podlaskiego i Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska za 2023 rok.

2. ZAGADNIENIA OGÓLNE

2.1 Podstawa prawna

Zasady funkcjonowania Systemu Gospodarowania Odpadami Komunalnymi (SGOK) określone są ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 13 września 1996 roku (Dz. U. z 2024 r, poz. 399 t.j.), rozporządzeniami wykonawczymi do tej ustawy oraz uchwałami Rady Miasta Zambrów:

- 1) W sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługę w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych (Dz.U.W.Podl. 2022, poz. 5307):

Uchwała Rady Miasta Zambrów nr 245/XL/22

- 2) W sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne (Dz.U.W.Podl. 2015, poz. 2306):

Uchwała Rady Miasta Zambrów nr 36/IX/15

- 3) W sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Dz.U.W.Podl. 2020, poz. 2193 z póź. zm.):

Uchwała nr 87/XVII/20 Rady Miasta Zambrów

- 4) W sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Dz.U.W.Podl. 2020, poz. 4955):

Uchwała nr 125/XXII/20 Rady Miasta Zambrów

- 5) W sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Dz.U.W.Podl. 2017, poz. 863):

Uchwała Rady Miasta Zambrów nr 141/XXV/17

- 6) W sprawie wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wysokości stawki opłaty oraz stawki za pojemnik lub worek (Dz.U.W.Podl. 2022, poz. 2306):

Uchwała Rady Miasta Zambrów nr 205/XXXV/22

- 7) W sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy: (Dz.U.W.Podl. 2015, poz. 2307 z póź. zm.):

Uchwała nr 37/IX/15 Rady Miasta Zambrów.

- 8) W sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi w roku 2023 z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi: (Uchwała nie podlegała publikacji w DZ.U.W.Podl.)

Uchwała nr 314/LII/23 Rady Miasta Zambrów.

2.2 Gospodarowanie odpadami komunalnymi w Mieście Zambrów:

W 2023 r. w Rejestrze Działalności Regulowanej było wpisane 3 przedsiębiorstwa zajmujące się odbiorem odpadów komunalnych. Pozostałe przedsiębiorstwa w rejestrze nie świadczyły usług na terenie gminy. Jedynym podmiotem świadczącym komercyjnie usługi wywozu nieczystości stałych na terenie miasta w 2023 r. było Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Zambrowie.

Usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych pochodzących z nieruchomości objętych Systemem Gospodarowania Odpadami Komunalnymi z terenu miasta świadczyło Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Zambrowie. Wykonawca został wyłoniony w drodze przetargu na lata 2023-2024 r. PGK w Zambrowie, złożyło najniższą ofertę cenową: 13 231 403 zł. Do przetargu stanęły jeszcze dwa przedsiębiorstwa: MPO Białystok, oferta: 19 951 360 zł i ASTWA Białystok, oferta: 21 547 468,80 zł.

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach od 2021 r. płatność za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych jest uzależniona od ilości zebranych odpadów. Cena odbioru i zagospodarowania odpadów od stycznia 2023 r. wynosi **848,87 zł /Mg.** Umowa z Wykonawcą obejmuje koszty zagospodarowania odpadów komunalnych i prowadzenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK). Odpady komunalne pochodzące z terenu miasta Zambrów są przekazywane i zagospodarowywane w Zakładzie Przetwarzania i Unieszkodliwiania Odpadów w Czerwonym Borze.

2.3 Selektywna zbiórka odpadów komunalnych i stawki opłaty

Stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi obowiązujące w 2023 r.:

W przypadku nieruchomości na których zamieszkują mieszkańcy, jako metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przyjmuje się:

- od liczby mieszkańców zamieszkujących nieruchomość, z zastrzeżeniem pkt 2;
- od gospodarstwa domowego 4 osobowego i większego.

Stawki opłaty, jeżeli właściciel nieruchomości wypełnia obowiązek zbierania odpadów w sposób selektywny będą wynosić:

- 30 zł od jednego mieszkańca miesięcznie,
- 100 zł od gospodarstwa 4-osobowego i większego.

Częściowe zwolnienie z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi następuje dla właścicieli nieruchomości jednorodzinnych, którzy w deklaracji zadeklarują kompostowanie bioodpadów stanowiących odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, w wysokości: 2 zł od nieruchomości miesięcznie.

Dla nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne – w budynkach, w których znajdują się lokale mieszkalne i jest prowadzona działalność gospodarcza, ustala się stawki opłat:

Nieruchomości na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, w budynkach, w których znajdują się lokale mieszkalne	
Stawka za pojemnik lub worek	Selektywna zbiórka
worek 60 l	9 zł
worek 80l	12 zł
worek 120 l	18 zł
pojemnik 120 l	6 zł
pojemnik 240 l	12 zł
pojemnik 770 l	38,50 zł
pojemnik 1100 l	55 zł

Jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełni obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny stawki wynoszą odpowiednio: 60 zł od jednego mieszkańca miesięcznie. Stawka opłaty podwyższonej przy metodzie od gospodarstwa domowego wynosi 200 zł miesięcznie. Opłaty dla nieruchomości tzw. „mieszanych” stanowią 200% opłaty wyliczonej wg stawek za selektywną zbiórkę. W 2023 r. nie naliczono opłat według stawek podwyższonych.

Selektywna zbiórka odpadów komunalnych w Mieście Zambrów:

Zakres selektywnej zbiórki odpadów ustalony w Regulaminie utrzymania czystości i porządku w gminie, obejmuje poniższe frakcje:

- 1) papier;
- 2) metale;
- 3) tworzywa sztuczne;
- 4) szkło;
- 5) opakowania wielomateriałowe;
- 6) bioodpady stanowiące odpady komunalne;
- 7) odpady zielone;
- 8) przeterminowane leki;
- 9) chemikalia;
- 10) odpady niebezpieczne;
- 11) odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki;
- 12) zużyte baterie i akumulatory;
- 13) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny;
- 14) meble i inne odpady wielkogabarytowe;
- 15) odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne;
- 16) zużyte opony;
- 17) tekstylia i odzież;
- 18) popiół i żużel z palenisk domowych.

Selektywna zbiórka odpadów jest prowadzona w systemie **pieciu** pojemników:

- 1) Papier, w tym tektury, odpady opakowaniowe z papieru i odpady opakowaniowe z tektury – w pojemnikach koloru niebieskiego oznaczonych napisem „**Papier**”;
- 2) Szkło w tym odpady opakowaniowe ze szkła – w pojemnikach koloru zielonego oznaczonych napisem „**Szkło**”;
- 3) Odpady metali, w tym odpady opakowaniowe z metali, odpady tworzyw sztucznych, w tym odpady opakowaniowe tworzyw sztucznych oraz odpady opakowaniowe wielomateriałowe – w pojemnikach koloru żółtego oznaczonych napisem „**Metale i tworzywa sztuczne**”;
- 4) Bioodpady stanowiące odpady komunalne – w pojemnikach koloru brązowego oznaczonych napisem „**Bio**”;
- 5) Odpady zmieszane (pozostałe frakcje) -w pojemnikach koloru czarnego, oznaczonych napisem „**Odpady zmieszane**”.

W zabudowie wielorodzinnej stosuje się dodatkowe pojemniki do zbierania odpadów opakowaniowych typu PET. Na nieruchomościach zabudowanych budynkami ogrzewanymi paliwem stałym wprowadzono selektywną zbiórkę popiołu w pojemnikach koloru szarego, którą prowadzi się w okresie od 1 października do 30 kwietnia.

Odpady zebrane selektywnie można przekazać nieodpłatnie do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów, tzw. „PSZOK”, mieszczącego się na ul. Polowej 19 w Zambrowie. Godziny otwarcia: od poniedziałku do piątku w godzinach od 10.00 do 18.00. W sobotę od 10.00 do 14.00.

2.4 Odpady komunalne odebrane i zebrane na terenie Miasta Zambrów w 2023 r.

Zmieszane odpady komunalne z Miasta Zambrów 5 764,12 Mg Rok 2023 r.

Odpady zebrane selektywnie w Mieście Zambrów 1568,907 Mg		
L.p.	Rodzaje odpadów komunalnych	Masa selektywnie zebranych odpadów (Mg)
1.	Zmieszane odpady opakowaniowe	277,660
2.	Opakowania z papieru i tektury	336,300
3.	Opakowania ze szkła	183,200
4.	Odpady wielkogabarytowe	134,580
5.	Biodpady stanowiące odpady komunalne	442,000
6.	Inne odpady: (w tym popiół 200199)	133,620
7.	Leki	0,667
8.	Odp. kuchenne ulegające biodegradacji	23,980
9.	Zużyte urządz. elekt. i elektron.	14,380
10.	Zużyte urz. elektr. i elektron. (niebezpieczne)	1,920
11.	Inne odpady nieulegające biodegradacji	18,870
12.	Tworzywa sztuczne	0,780

Odpady zebrane z Miasta Zambrów 536,1112 Mg (PUNKTY SKUPU)		
L.P.	Rodzaje odpadów komunalnych	Masa zebranych odpadów (Mg)
3.	Opakowania z metali	65,9942
4.	Opakowania z papieru i tektury	356,4760
5.	Opakowania z tworzyw sztucznych	113,6410

Odpady zebrane w Punkcie Selektywnej Zbiórki odpadów Komunalnych (PSZOK) 433,04 Mg		
L.P.	Rodzaje odpadów komunalnych	Masa zebranych odpadów (Mg)
1.	Odpady wielkogabarytowe	187,440
2.	Odpady ulegające biodegradacji	220,700
3.	Opakowania z metali	7,300
4.	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne (200136, 200135)	9,220
5.	Opakowania ze szkła	8,380
ODPADY BUDOWLANE I ROZBIÓRKOWE		270,40

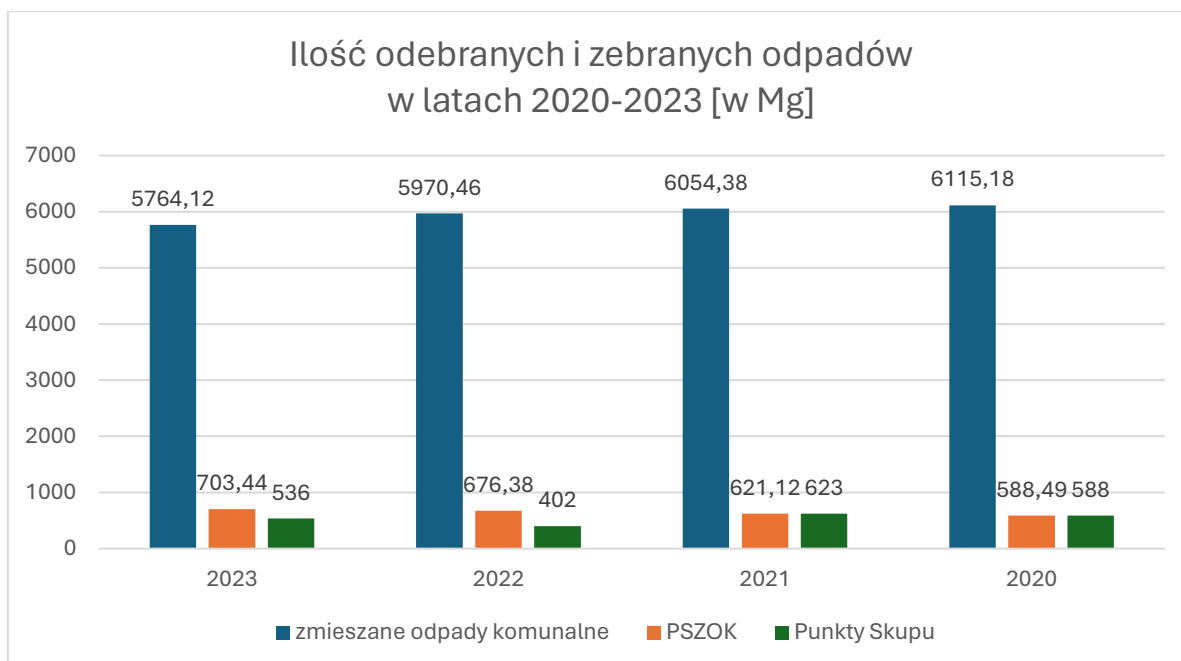
Łączna ilość odpadów zebranych z terenu miasta Zambrów [Mg] w roku 2023:

L.p.	Rodzaje odpadów komunalnych	Rok 2023
1.	Zmieszane odpady komunalne	5764,1200
2.	Odpady zebrane selektywnie	1567,9070
3.	Odpady zebrane w PSZOK	433,0400
4.	Odpady budowlane (PSZOK)	270,4000
	Razem:	8 035,4670
5.	Odpady zebrane przez ZOK (punkty skupu)	536,1112
	Łącznie:	8 571,5782

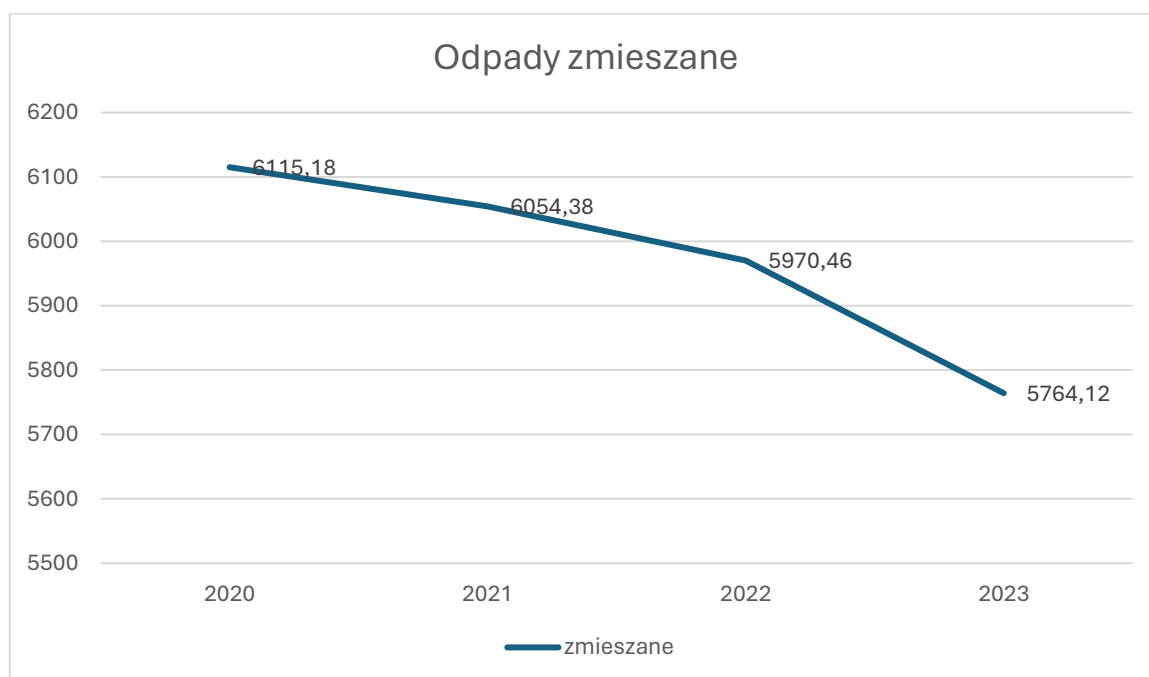
Łączna ilość odpadów zebranych z terenu miasta Zambrów [Mg] w latach poprzednich:

L.p.	Rodzaje odpadów komunalnych	Rok 2022	Rok 2021	Rok 2020	Rok 2019
1.	Zmieszane odpady komunalne	5 970,4600	6 054,3800	6 115,1800	6043,260
2.	Odpady zebrane selektywnie	1 588,3080	1988,9280	1 887,5714	1 858,050
3.	Odpady zebrane w PSZOK	676,3800	621,1200	550,7000	596,680
	Razem:	8 235,1480	8 664,428	8 553,4514	8497,990
4.	Odpady zebrane przez ZOK (punkty skupu)	401,5879	623,2803	588,4913	1737,3090
	Łącznie:	8 636,7359	9 287,7083	9 141,9427	10235,299

L.p.	Rodzaje odpadów komunalnych	Rok 2018	Rok 2017	Rok 2016	Rok 2015
1.	Zmieszane odpady komunalne	6428,45	6021,440	5875,24	5765,94
2.	Odpady zebrane selektywnie	1767,23	1676,090	1554,00	1092,86
3.	Odpady zebrane w PSZOK	550,700	376,521	151,86	232,2
	Łącznie:	8 649,48	8 074,051	7581,10	7091,00

W mieście Zambrów zmniejszyła się ilość odebranych niesegregowanych zmieszanych odpadów komunalnych w 2023 r. w stosunku do lat poprzednich. W 2023 r. zebrano 5764,12 Mg odpadów zmieszanych o kodzie 200301. W 2022 r. zebrano 5970,46 Mg. Zmniejszenie o 3,46 % zebranych odpadów rok do roku, tj. 206,34 Mg. W 2021r. zebrano 6054,38 Mg, mniej o 83,92 Mg, tj. 1,4% w stosunku do roku poprzedniego. W 2020 r. zebrano 6115,18 Mg, mniej o 144,72 Mg, zmniejszenie o 2,4% ilości zebranych odpadów rok do roku. W 2019 r. zebrano 6043,26 Mg, mniej o 72,8 Mg, zmniejszenie o 1,2% ilości zebranych odpadów rok do roku.

Na wykresie widać trend spadkowy w ilości odbieranych zmieszanych odpadów komunalnych na przestrzeni ostatnich czterech lat.

3 ANALIZA ILOŚCIOWO-FINANSOWA SYSTEMU GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI

3.1 Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

Miasto Zambrów na mocy międzygminnego porozumienia z dn. 2 sierpnia 2005 r. w sprawie powierzenia zadań publicznych, dokonało rozbudowy i modernizacji istniejącego składowiska odpadów w Czerwonym Borze. W wyniku tego przedsięwzięcia powstał Zakład Przetwarzania i Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Czerwonym Borze. Budowę Zakładu sfinansowało 9 gmin: Miasto Zambrów, Gmina wiejska Zambrów, Rutki, Kołaki Kościelne, Szumowo, Czyżew, Andrzejewo, Zaręby Kościelne, Zawady. Zakład obsługuje 26 okolicznych gmin. Administratorem ZPiUO w Czerwonym Borze jest Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Zambrowie. Instalacja posiada sortownię, na której segreguje się niesegregowane strumienie odpadów i kompostownię, w której zagospodarowuje się bioodpady. Istnieją dwie niecki do składowania. Pojemność kwatery do składowania pozostałości po mechaniczno-biologicznym przetworzeniu, tzw. balast wynosi 176 500 m³. Druga niecka służy do utylizacji azbestu.

Po rozbudowie Zakładu Przetwarzania i Unieszkodliwiania odpadów w Czerwonym Borze zwiększyły się możliwości przetwarzania odpadów w instalacji dla: zmieszanych odpadów komunalnych i bioodpadów, w tym odpadów zielonych oraz pozostałości po mechaniczno- biologicznym przetwarzaniu odpadów. W roku 2022 na terenie zakładu wybudowano wiatę magazynową na odpady elektroniczne, elektryczne i AGD. Moce przerobowe instalacji ZPiUO w Czerwonym Borze:

- zmieszane odpady komunalne 30 000 Mg/rok,
- odpady zielone 4 000 Mg,
- pozostałości po mechaniczno-biologicznym przetwarzaniu (frakcja podsitowa – przeznaczone do składowania) 7 500 Mg.

Miasto Zambrów posiada możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

3.2 Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Inwestycje w Zakładzie Przetwarzania i Unieszkodliwiania Odpadów w Czerwonym Borze:

Potrzeby inwestycyjne związane z zagospodarowaniem odpadów komunalnych:

Lata 2024-2025 Budowa nowej niecki składowej na odpady inne niż obojętne – na podstawie opracowywanej kompletnej dokumentacji projektowej.

Lata 2024 – 2025 Budowa boksów magazynowych na surowce i odpady opakowaniowe spełniające wymagania określone w Rozporządzeniu Ministra klimatu z dnia 11 września 2020 r. w sprawie szczegółowych wymagań dla magazynowania odpadów (Dz. U. z 2020, poz. 1724).

Lata 2024 – 2026 Budowa farmy fotowoltaicznej na zrekultywowanej kwaterze odpadów.

3.3 Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Zgodnie z artykułem 6 r ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- 1) odbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych,
- 2) tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- 3) obsługi administracyjnej systemu.
- 4) edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Dodatkowo, nowelizacja ww. ustawy dopuszcza, zgodnie z artykułem 6r ust. 2a-2d finansowanie z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi następujące zadania:

- a) Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może pokryć koszty wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym.
- b) Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może pokryć koszty utworzenia i utrzymania punktów napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami.
- c) Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może pokryć koszty usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.
- d) Środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w poprzednim roku budżetowym, gmina wykorzystuje na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym kosztów, o których mowa w ust. 2a, 2aa i 2b, a także kosztów wyposażenia terenów przeznaczonych do użytku publicznego w pojemniki lub worki, przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych, ich opróżnianie oraz utrzymywanie tych pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym oraz organizacji i utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym i porządkowym miejsc gromadzenia odpadów.
- e) W zamian za pobraną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina zapewnia właścicielom nieruchomości pozbywanie się wszystkich rodzajów odpadów komunalnych, przy czym rozumie się przez to odbieranie odpadów z terenu nieruchomości, o których mowa w art. 6c ust. 1 i 2, przyjmowanie odpadów przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz zapewnianie przyjmowania tych odpadów przez gminę w inny sposób.

W Mieście Zambrów odbiorcą odpadów pochodzących z nieruchomości objętych Systemem Gospodarowania Odpadami Komunalnymi jest PGK zo.o. w Zambrowie.

Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu miasta jest rozliczane według stawki za 1 Mg odpadów, wynikającej z przetargu na lata 2023-2024. Koszty utworzenia i

utrzymania Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zostały uwzględnione w ramach umowy z Wykonawcą. Płatności miesięczne zależą od ilości odebranych i zagospodarowanych ton odpadów. Płatność za 1 Mg brutto odebranych i zagospodarowanych odpadów wynosi 848,87 zł. W 2023 r. Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej odebrało 7 405, 667 Mg odpadów komunalnych w ramach SGOK.

Koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2023 r. przedstawia poniższa tabela:

Koszty funkcjonowania systemu	ROK 2023
Koszty odbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych oraz tworzenia i utrzymania punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych	6 286 442,67 zł
Koszty obsługi administracyjnej	306 743,45 zł
Koszty edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi	4 985 zł
Koszty ogółem:	6 598 171,12 zł

Wynik finansowy

Nadwyżka finansowa za 2022 r.	Przychody 2023 r.	Wydatki 2023 r.	Wynik Finansowy	Stan na dzień:
237 799,95 zł	5 796 610,81 zł	6 598 171,12 zł	- 577 310,74 zł	31.XII.2023

Zobowiązanie za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych za grudzień 2023r., płatne w styczniu 2024 r. zostało uwzględnione w wydatkach SGOK dotyczących 2023 r. System Gospodarowania Odpadami Komunalnymi za 2023 r. nie zbilansował się mimo uwzględnienia nadwyżki finansowej z 2022 r. w wysokości 237 799,95 zł. Kwota poniesionych wydatków przewyższyła wpływy o 577 310,74 zł. Deficyt wyniósł 9,96% ogółu wpływów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i kosztów finansowych. Wobec powyższego, Rada Miasta Zambrów dnia 28 grudnia 2023 r. podjęła uchwałę nr 314/LII/23 w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi w roku 2023 z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi .

3.4 Liczba mieszkańców

Liczba mieszkańców (na podstawie danych wydziału meldunkowego):

01 VII 2013 r. 22 434 osoby, na dzień rozpoczęcia działania SGOK,

31 XII 2013 r. 22 271 osób,

31 XII 2014 r. 22 128 osoby,

31 XII 2015 r. 21 971 osób,

31 XII 2016 r. 21 799 osób,

31 XII 2017 r. 21 639 osób,

31 XII 2018 r. 21 488 osób,

31 XII 2019 r. 21 273 osób,

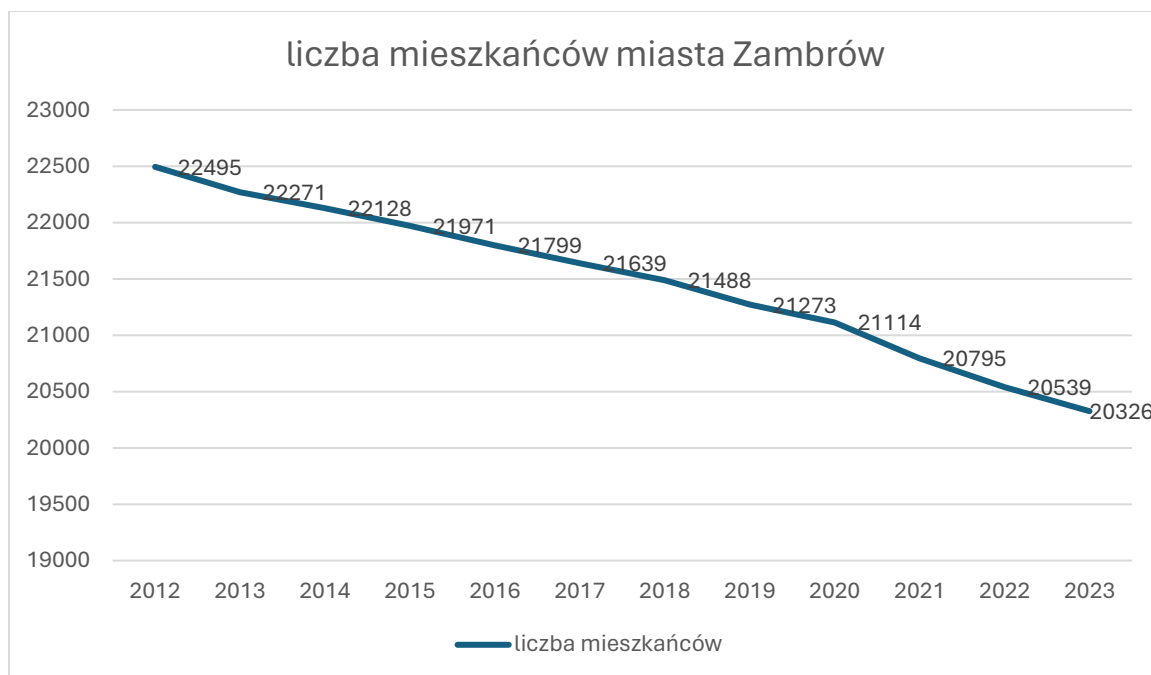
31 XII 2020 r. 21 114 osób,

31 XII 2021 r. 20 795 osób,

31 XII 2022 r. 20 539 osób,

31 XII 2023 r. 20 326 osób, stan obecny.

Spadek liczby zameldowanych w mieście Zambrów -stan: lipiec 2013 r. w porównaniu do stanu obecnego, tj. na dzień 31 grudnia 2023 r. wyniósł 2108 osób, tj. 9,40 %.

3.5 Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust.1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w imieniu których gmina powinna podjąć działania

Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Zambrowie było jedynym podmiotem świadczącym usługi odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych na terenie miasta w 2023 r. Według kontroli prowadzonych przez Urząd Miasta Zambrów nie stwierdzono nieruchomości niezamieszkałych, które mimo prawnego obowiązku nie zawarły umów z podmiotem świadczącym usługi wywozu nieczystości stałych.

3.6 Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy

Łączna masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych z terenu gminy w 2023 r. wyniosła 8 571,5782 Mg, w 2022 r. masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych wynosiła 8 636,7359 Mg. W 2023 r. zmniejszyła się ilość wytworzonych odpadów o 65,1577 Mg, czyli o 0,75% w stosunku do roku poprzedniego. Dla porównania w 2022r. ilość wytworzonych odpadów w stosunku do roku 2021 zmniejszyła się o 650,9724 Mg, czyli o 7%.

$8\,571,5782\text{ Mg} / 20\,326\text{ osób} = 0,422\text{ Mg/M}$ – masa wytworzonych odpadów komunalnych przypadająca na 1 mieszkańca miasta Zambrów w 2023 r.

Wskaźnik ilości wytworzonych odpadów przypadający na mieszkańca utrzymuje się na niemal identycznym poziomie jak w 2022 r., tj. 0,421Mg/M.

3.7 Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

Rodzaje odpadów komunalnych	Przekazane do składowania		
zmieszane odpady komunalne	brak		
biodpady stanowiące odpady komunalne	brak		
pozostałości z sortowania odpadów komunalnych			
Kod odpadu	Frakcja do 80 mm	Wskaźnik parametru AT4 [mg,O2/g]	Frakcja powyżej 80 mm
190599	870,3821	4,50	
191212			432,3090

Zgodnie z obowiązującymi przepisami w 2023 roku składowaniu na składowisku odpadów komunalnych zostały poddane pozostałości z sortowania odpadów ilości: 1 302,6911 Mg. Odpady niesegregowane (zmieszane) i biodpady stanowiące odpady komunalne nie trafiają na składowisko.

Powyższe informacje przedstawiono zgodnie z danymi zawartymi w sprawozdaniu Burmistrza Miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2023 rok.

3.8 Uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych

Wymagane poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu oraz poziom składowania odpadów komunalnych , wynikają z :

- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017r., poz. 2412),
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1530).

Sprawozdanie Burmistrza Miasta Zambrów z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2023 r. złożono dnia 28.03 2024 r. Sprawozdanie składa się w wersji elektronicznej w systemie teleinformatycznym Bazy Danych o Produktach i Opakowaniach oraz Gospodarce Odpadami. Sprawozdanie złożono z zachowaniem terminu ustawowego.

Miasto Zambrów osiągnęło następujące poziomy recyklingu i ograniczenia odpadów za 2023 r. :

- a) Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych

Wymagany poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu 35 %

Poziom osiągnięty przez Miasto Zambrów 27,99%

- Wymagany Poziom recyklingu NIE ZOSTAŁ OSIĄGNIĘTY przez Miasto Zambrów

- b) Poziom ograniczenia odpadów ulegających biodegradacji zebranych ze strumienia odpadów komunalnych przekazanych do składowania

Poziom ograniczenia – nie więcej niż 35% (obowiązywał do 16 lipca 2020 r.)

Poziom ograniczenia osiągnięty przez Miasto Zambrów w 2023 r. – 4,06 %

- c) Poziom składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych

Poziom do osiągnięcia przez gminy będzie wymagany od roku 2025 – nie więcej niż 30 % składowanych odpadów wagowo.

Poziom składowania odpadów osiągnięty przez Miasto Zambrów w 2023 r. 15,92% odpadów komunalnych.

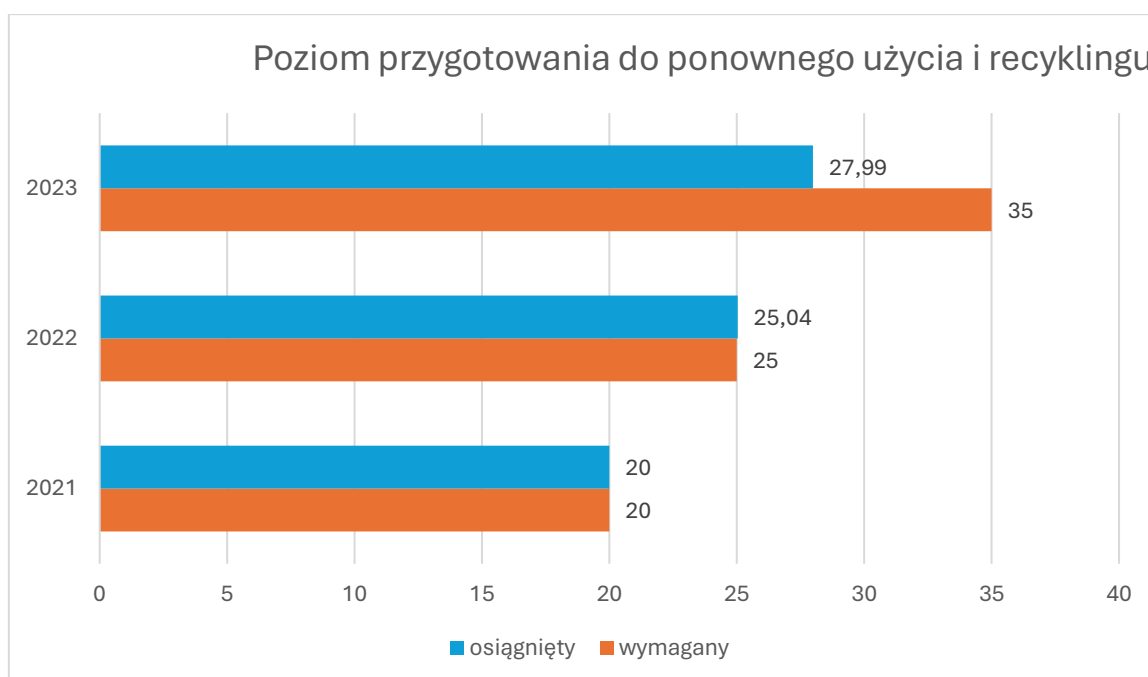
Odpady budowlane i rozbiórkowe zostały wyłączone z definicji odpadów komunalnych. Jednakże, Gmina jest zobowiązana umożliwić przekazanie odpadów budowlanych i rozbiórkowych pochodzących z gospodarstw domowych w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Ilość odpadów budowlanych i rozbiórkowych zebranych w PSZOK-u za 2023r. wyniosła 270,40 Mg.

Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych uzyskany przez Miasto Zambrów

Poziom obliczany od 2021 r:

Poziomy recyklingu i odzysku	Rok 2023	Rok 2022	Rok 2021
		wymagany nie mniej niż 35%	wymagany nie mniej niż 25%
Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	<u>Nie został osiągnięty</u> 27,99 %	osiągnięty 25,04%	osiągnięty 20 %

Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych

Od 2021 r. gminy są obowiązane uzyskać poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu wszystkich odpadów komunalnych. Dotychczas obliczano poziom recyklingu i odzysku tylko dla czterech frakcji odpadów: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła. Wymagany poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w 2023 r. to 35%. Miasto Zambrów osiągnęło 27,99%, wymóg nie został spełniony. Do wyliczenia poziomu recyklingu za 2023r. zastosowano metodę uproszczoną, która jest jedną z 3 metod dopuszczonych do obliczeń, pozwalającą uwzględnić bioodpady kompostowane „u źródła”. Według metody uproszczonej Gmina może zaliczyć masę bioodpadów, nie większą niż 5 % wszystkich wytwarzanych odpadów komunalnych. Wobec tego,

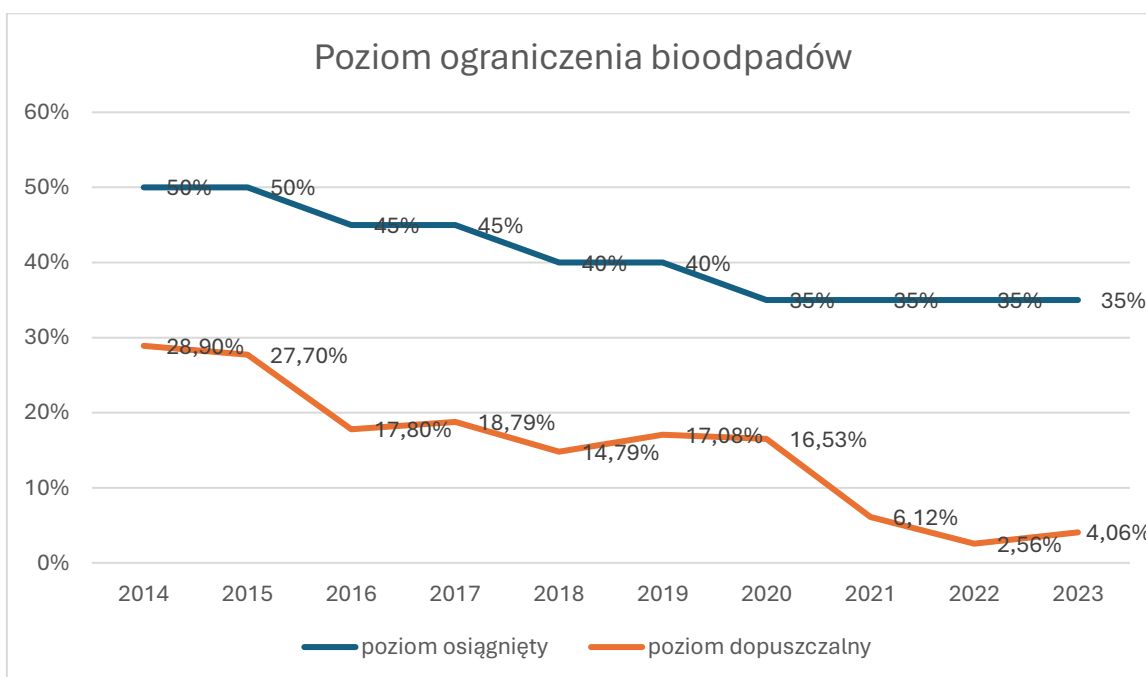
że Miasto Zambrów nie uzyskało wymaganego poziomu, zbierane są dane z ankiet dotyczących ilości odpadów kompostowanych w przydomowych kompostownikach. Jeżeli poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych uzyskany na podstawie pozyskanych informacji z ankiet będzie korzystniejszy, Miasto Zambrów skoryguje Sprawozdanie za 2023 r., w celu poprawienia uzyskanego poziomu. Nie osiągnięcie wymaganego poziomu będzie skutkowało naliczeniem kary finansowej przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska. Obecnie trwa weryfikacja sprawozdania za 2023r. przez Organy nadzorcze. Miasto zbiera dane o ilości bioodpadów kompostowanych w przydomowych kompostownikach, aby móc uwzględnić całą masę bioodpadów zebranych „u źródła” do obliczeń, co powinno wpłynąć na poprawę uzyskanego poziomu recyklingu.

Poziom ograniczenia odpadów ulegających biodegradacji uzyskany przez Miasto Zambrów

Poziom obliczany do 2020 r (nadal):

Poziomy recyklingu i odzysku	Rok 2023	Rok 2022
Poziom ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji	Wymagany* nie więcej niż 35% Uzyskany przez miasto Zambrów 4,06%	Wymagany* nie więcej niż 35% Uzyskany przez miasto Zambrów 2,56%

Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji:

Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji za 2023 rok wyniósł 4,06%. Dla porównania w latach poprzednich 2022 r.: 2,56% oraz 6,12% w 2021 r. podczas gdy w 2020 r. Miasto uzyskało poziom ograniczenia bioodpadów w wysokości 16,53% Zmniejszenie ilości odebranych i zagospodarowanych bioodpadów wynika między innymi z wprowadzenia ulgi finansowej dla mieszkańców za kompostowanie tego typu odpadów w przydomowych kompostownikach. Właściciele 235 nieruchomości jednorodzinnych., kompostują kuchenne odpady ulegające biodegradacji i odpady zielone w przydomowych kompostownikach. W konsekwencji przedsiębiorstwo odbierało mniejszą ilość bioodpadów w ramach Systemu Gospodarowania Odpadami Komunalnymi. Z nieruchomości korzystających ze zwolnienia nie są odbierane bioodpady.

Poziom składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych uzyskany przez Miasto Zambrów

Poziom obliczany od 2020 r:

	Rok 2023	Rok 2022	Rok 2021	Rok 2020
Poziomy recyklingu i odzysku	15,92%	14,48%	14,88%	35%
Poziom składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych	* nie więcej niż 30 % składowanych odpadów wagowo Poziom do osiągnięcia <u>będzie wymagany</u> od roku 2025			

Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nałożyła na gminy obowiązek wyliczenia w sprawozdaniu poziomu składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych od 2020 roku. W artykule 3b ust.1 określono poziomy do osiągnięcia za poszczególne lata. Uzyskanie procentowego udziału odpadów poddawanych składowaniu, będzie wymagalne od 2025 roku (art. 3b ust.2a pkt 1 ustawy). Nie osiągnięcie poziomu składowania po 2025 r. będzie zagrożone karą finansową.

Sprawozdanie Burmistrza Miasta Zambrów z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi podlega weryfikacji przez: Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska (WIOŚ) i Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego (UMWP).

3.9 Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

Łączna masa odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania w 2023 r. przez Miasto Zambrów wyniosła 0,6670 Mg. Podaną ilość stanowią leki, które zostały zagospodarowane w procesie D10 – przekształcenie termiczne na łądzie. Stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do odebranych i zebranych odpadów komunalnych wyniósł: 0,01 %.

4. Podsumowanie

Odbiór i zagospodarowanie odpadów z terenu miasta zapewnia Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Zambrowie. Płatność miesięczna za zagospodarowanie odpadów jest rozliczana na podstawie ilości odebranych odpadów 848,87 zł za 1 Mg. Łączna masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych z terenu gminy w 2023r. wyniosła 8 571,5782 Mg. Ilość wytworzonych odpadów w mieście spadła o 0,75% w stosunku do roku poprzedniego, dla porównania w 2022 roku ilość wytworzonych odpadów w stosunku do roku 2021 spadła o 7 %. Ilość wytworzonych odpadów przypadających na jednego mieszkańca w 2023 r. wynosiła 422 kg, jest to wartość zbliżona do ilości wytworzonych odpadów przypadających na 1 mieszkańca w 2021 r. , która wynosiła 421 kg. Od 2022 r. zaobserwowano odwrócenie wieloletniej tendencji przyrostu ilości odpadów komunalnych rok do roku. Dane za 2023 rok potwierdzają ten trend.

Miasto Zambrów w 2023 roku nie osiągnęło wymaganego poziomu recyklingu i odzysku. Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych za 2023 r. wynosił: do osiągnięcia **35%**, poziom osiągnięty przez Miasto **27,99%**. **Brakuje 7,01%**. Trwają prace nad pozyskaniem danych z kompostowników (ankietyzacja), co pozwoli zwiększyć masę bioodpadów poddanych recyklingowi i prawdopodobnie podnieść uzyskany poziom recyklingu przez Miasto. Jednakże, trzeba się liczyć z tym, że nieosiągnięcie poziomu

35% będzie skutkowało nałożeniem kary pieniężnej na Gminę w wysokości odpowiadającej ilości brakujących ton pomnożonych przez stawkę za 1 tonę. Przy obecnym poziomie recyklingu uzyskanym przez Miasto kara finansowa może wynieść kwotę rzędu ok. 200 000 zł.

Poziom składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych 15,92%, Poziom będzie wymagany od 2025 roku. Poziom ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji osiągnięty przez Gminę 4,06 %.

Biodopady zagospodarowywane w ZPiUO w Czerwonym Borze są przetwarzane na środek poprawy właściwości gleby o nazwie „Borówek”. Nawóz jest wytwarzany w procesie kompostowania odpadów zielonych i kuchennych odpadów ulegających biodegradacji. W sprzedaży jest dostępny od 2022 r.

Odpady budowlane i rozbiórkowe zostały wyodrębnione z definicji odpadów budowlanych. Odpady budowlane pochodzące z gospodarstw domowych były zbierane w PSZOKu, łącznie zebrano 270,40 Mg w ciągu roku.

Stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do odebranych i zebranych odpadów komunalnych wyniósł: 0,01 % - leki, zagospodarowane w procesie D10. Miasto Zambrów nie posiada danych dotyczących masy odpadów wysokokalorycznych, wyselekcjonowanych podczas procesu przetwarzania na instalacji MBP w ZPiUO w Czerwonym Borze, przekazanych do termicznego zagospodarowania w Spalarni Białystok. Według obecnego stanu prawnego brak jest ustawowej delegacji uprawnień dla Burmistrza w celu pozyskania stosownych informacji.

Ilość odpadów zebranych przez podmioty zbierające odpady komunalne (Punkty Skupu) w 2023 r. wzrosła w stosunku do roku 2022 r. o ok. 135 Mg, tj. 25% w ciągu roku. Jest to pozytywna zmiana, która miała wpływ na wysokość osiągniętego przez Miasto poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. Jednocześnie Miasto Zambrów uwzględniło biodopady kompostowane w przydomowych kompostownikach, stosując metodę uproszczoną pozwalającą doliczyć do 5% biodopadów kompostowanych w przydomowych kompostownikach w celu podwyższenia poziomu uzyskanego przez Gminę. Niestety nie pozwoliło to na spełnienie wymagalnego minimum - 35% poziomu recyklingu i odzysku. Trzeba nadmienić, że w kolejnych latach wymagane poziomy będą rosły skokowo: w 2024 r. 45%, w 2025 r. 55%, w 2026r. 56%, aż do wymaganych 65% recyklingu i odzysku w 2035 r. Miasto Zambrów nie będzie w stanie osiągnąć wymaganych poziomów w przyszłych latach w obecnym otoczeniu prawnym i przy aktualnym sposobie gospodarowania odpadami. Problem będzie dotyczył wielu gmin w Polsce. Będą potrzebne rozwiązania systemowe w celu zwiększenia możliwości recyklingu odpadów i poddawania ponownemu użyciu. Obecnie brak

jest punktów służących do przygotowania do ponownego użycia na terenie miasta i całego województwa Podlaskiego. Nie osiągnięcie nałożonych przez ustawodawcę poziomów będzie skutkowało wysokimi karami pieniężnymi, co dodatkowo obciąży budżet Systemu Gospodarowania Odpadami Komunalnymi w mieście.

Rosnące koszty odbioru i zagospodarowania odpadów i zarezerwowanie środków na pokrycie ewentualnych kar finansowych za nieosiągnięcie wymaganych poziomów recyklingu spowoduje znaczny wzrost stawek za odpady dla mieszkańców. W 2023 r. Rada Miasta Zambrów na mocy uchwały podjęła decyzję o dofinansowaniu budżetu SGOK. Kwotą ok. 580 000 zł z budżetu Miasta pokryto deficyt budżetowy Systemu. Krok ten pozwolił na pozostawienie stawek za odpady na niezmiennym poziomie.